

तानि द्विदेवत्यपात्राणि सदसो निष्काश्य हविर्धानमध्ये गत्वा दक्षिणस्य उत्त-
र्त्तमनि उत्तरचक्रमार्गे प्रत्यक्संस्थान्येव सादयति ।

इडामादधाति ॥ २९ ॥ ततोऽध्वर्युर्होत्रे समर्घ्य इडांति । सा हि पूर्वमेव
होतृधिल्ले निहिता (१. ११-१२) इदानीं तत आदाय होत्रे समर्घ्य इडाङ्कामती-
त्यादिकं (३. ४८) कर्म प्रकृतिवत्करोतीत्यर्थः । प्रदक्षिणावर्तनं तत्र न भवति व्य-
वायाभावात् धिल्ल्याव्यर्थेति (८. ७. ११) प्रतिषेधाच्च ।

चमसांश्चोद्यहन्ति ॥ ३० ॥ बहुवचनाच्चमसाध्वर्यवः चमसिनो वा ॥

॥ एकादशी कण्डिका ॥ ११ ॥

इदानीमिदं विचार्यते किं वाजिनयागो यथोक्तमेव सूक्तवाकान्ते शम्योर्वा-
कान्ते वा कर्तव्यः अथ वेडात्तऽइति । तदर्थं च पुनरिदं विचार्यते किं सव-
नीयपुरोडाशाः तल्लस्य प्रयोजका उत प्रासङ्गिका इति । किं चातः । यदि तल्लस्य
प्रयोजकाः ततो यथोक्तमेव सूक्तवाकान्ते शम्योर्वाकान्ते वा वाजिनयागः यदि
प्रासङ्गिकास्तदेडात्तऽएवेति । किं तावत्प्राप्तम् । सूक्तवाकान्ते शम्योर्वाकान्ते वा
वाजिनयाग इति । कुतः । यतः सवनीयपुरोडाशा अपि तल्लस्य प्रयोजकाः सव-
नीयपशुना सवनीयैः पुरोडाशैश्च तल्लस्य प्रयुक्तत्वात् । कथमुभयप्रयुक्तत्वम् तुल्य-
श्रुतित्वात् अनुसवनञ्च सवनीयेन पशुना चरत्यनुसवनञ्च सवनीयैः पुरोडाशैश्चर-
तीति समानकालऽउभयेषां श्रवणात्साधारणं तल्लम् । अतः सवनीयानामपि
तल्लस्य प्रयोजकत्वाद्यथोक्तमेव सूक्तवाकान्ते शम्योर्वाकान्ते वा वाजिनयाग इति
पूर्वः पक्षः । सिद्धान्तमाह ।

मार्जिते वाजिनेन चरन्ति सूक्तवाकशम्योर्वाकयोरन्यार्थत्वात् ॥ १ ॥ मांते
सवनीयपुरोडाशानामिडामार्जनान्ते कृते वाजिंरत्यध्वर्यादयः वाजिनयागमनुतिष्ठ-
तीत्यर्थः । कुतः । सूक्त्वात् यतः तौ सूक्तवाक्वाकौ अन्यार्थौ सवनीयपश्वर्थौ
सवनीयपुरोडाशाः प्रासङ्गिकाः पशुतल्लमध्ये विधानात् । अतस्तेषामङ्गानि पृथ-
क्क्रियन्ते । यानि च पयस्याया अङ्गानि तेषामेष क्रमः । सूक्तवाकान्ते शम्योर्वा-
कान्ते वा वाजिनचरणमिति । अतः सूक्तवाक्वाकयोः पयस्यासम्बन्धिनोर्भावा-
न्मार्जनान्तऽएव वाजिनयागः प्राप्नोति । वाजिनग्रहणं सर्वेषां प्रतिपत्तिकर्मणां